

П Р А В И Л Н И К

*о Српској олимпијади филозофије (СОФија) ученика средњих школа у организацији
Српског филозофског друштва*

ПРЕАМБУЛА

Српска олимпијада филозофије (у даљем тексту СОФија) се организује у Пожаревачкој гимназији од 2011. године под називом Националне квалификације за Међународну филозофску олимпијаду. Нови назив (СОФија) уводи се од 2013. године, ради усклађивања са праксом већине земаља учесница Међународне филозофске олимпијаде да своје квалификације називају националним филозофским олимпијадама, као и због намере организатора да овај скуп средњошколаца заинтересованих за филозофију добије шири културолошки значај од такмичарског.

Овај правилник усклађен је са статутом Међународне филозофске олимпијаде (International Philosophy Olympiad) коју од 1993. године организује Међународна федерација филозофских друштава (FISP - Conseil International pour la Philosophie et les Sciences Humaines) под патронатом Унеска.

Први учесник Међународне филозофске олимпијаде из Србије био је Стефан Стефановић из Ниша који је 2007. године освојио сребрну медаљу. Учесће Србије на Међународној филозофској олимпијади обновљено је 2011. године захваљујући подршци секретара ФИСП-а, Луке Скарантина, као и чланова Међународног олимпијског жирија из Хрватске и Аустрије, који су се сложили да Пожаревачка гимназија има капацитет за организације учешће делегације из Србије. Прва СОФија (тада Националне квалификације за Међунаордну филозофску олимпијаду) одржане су у Пожаревачкој гимназији 2011. године.

СОФија чува и промовише дух Међународне филозофске олимпијаде, као и Унескове Париске декларације о филозофији (1995), Стратегије за филозофију (2005) и Препоруке за филозофско образовање за Европу и Северну Америку (Милано, 2011).

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим Правилником се регулишу права, обавезе и одговорност учесника у спровођењу свих етапа учешћа наставника филозофије и ученика средњих школа на Српској филозофској олимпијади (у даљем тексту СОФија) у организацији Пожаревачке гимназије и Српског филозофског друштва, као и правила по којим се спроводе такмичења.

Термини изражени у овом Правилнику у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Члан 2

У циљу остваривања принципа јавности у раду, овај Правилник ће бити прослеђен свим пријављеним учесницима СОФије.

2. ЦИЉЕВИ СОФИЈЕ

Члан 3

Циљеви СОФије су:

1. Популаризација филозофског образовања у средњим школама и развијања интересовања средњошколаца за филозофију.
2. Подстицање критичког, радозналост и креативног мишљења.
3. Промовисање филозофске рефлексивности у науци, уметности и друштву.
4. Развијање осетљивости према етичким проблемима савременог света.
5. Подстицање интелектуалне размене и неговања личних контаката између младих људи ради промовисања културе мира.

3. ОРГАНИЗАЦИЈА СОФИЈЕ

Члан 4

СОФија се организује сваке године у марту у Пожаревачкој гимназији. СОФија се организује за ученике средњих школа Републике Србије. Организатори такмичења су Српско филозофско друштво и Пожаревачка гимназија.

4. УЧЕСНИЦИ СОФИЈЕ

Члан 5

Делегације свих средњих школа са територије Републике Србије имају право да учествују на СОФији. Делегација школе се састоји од једног ученика (такмичара) и једног наставника филозофије (ментора) који је вођа делегације школе. Изузетно у случају спречености ментора у пратњи ученика може бити лице овлашћено од стране школе учеснице.

Школе добијају позив организатора по објављивању датума одржавања СОФије у Календару такмичења ученика средњих школа Министарства просвете, а своје учешће пријављују до 1. марта. Вођа делегације сваке школе има обавезу да кординира радом делегације и сарадњом делегације и организаторе.

Члан 6

Ученици који учествују на СОФији бирају се у свакој школи на основу школског такмичења које се спроводи по критеријумима и правилима СОФије и Међународне филозофске олимпијаде. Оцењивање и рангирање ученика на школском такмичењу врше наставници филозофије. Наставник или наставници филозофије имају дискреционо овлашћење да за оцењивање радова користе помоћ наставника који не предају филозофију.

5. ЖИРИ СОФИЈЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ ЕСЕЈА**Члан 7**

Жири СОФије чине наставници (чланови делегације) чији ученици учествују на такмичењу. Ниједан члан жирија не може да оцењује есеј ученика из своје школе.

Члан 8

Учесници пишу есеј на енглеском језику на једну од четири понуђене теме. Време предвиђено за писање есеја је четири сата. Есеј се пише на рачунару, а име такмичара је шифровано и открива се тек када је одлука жирија о пласману коначна.

Члан 9

Критеријуми по којима се вреднује есеј су: филозофско разумевање теме, релевантност есеја у односу на тему, уверљивост аргумената, кохерентност и оригиналност.

Показатељи филозофског разумевања теме су:

- 1) Ученик је показао разумевање филозофских проблема.
- 2) Ученик је показао разумевање филозофских аргумената.
- 3) Филозофски концепти су интерпретирани на адекватан начин.

Показатељи релевантности есеја у односу на тему су:

- 1) Ученик је разумео специфичан захтев теме.
- 2) Ученик је изнео релевантан садржај за тему.
- 3) Ученик је до адекватне примере.

Показатељи убедљивости аргумената су:

- 1) Аргументи у есеју нису лако оповргљиви.
- 2) Аргументи у есеју су суптилни.
- 3) Ученик је уочио могуће противаргументе и одговорио на њих.
- 4) Ученик није износи неаргументоване ставове.

- 5) Нема паралогизама у есеју.

Показатељи кохерентности су:

- 1) Ставови и аргументи нису међусобно противречни.
- 2) Ставови и аргументи немају унутрашњих противречности.
- 3) Извођење аргумената је доследно и систематично.

Показатељи оригиналности су:

- 1) Ученик показује релевантан лични став према теми.
- 2) Ученик приступа теми на јединствен и креативан начин.

Члан 10

Сваки члан жирија даје своју оцену за есеј од 0 до 10 у корацима од по 0,5 поена. Оцена сваког есеја је збир оцена за сваки критеријум који се може бодовати од 0 до 2 у корацима од 0,5 поена.

Члан 11

Есеји се оцењују у највише три круга.

У првом кругу се оцењују есеји свих учесника. Сваки есеј у првом кругу оцењује најмање два члана жирија. У случају да се оцене два члана жирија разликују за више од 3 поена есеј оцењује још један члан жирија. Сви есеји чија је просечна оцена преко 7 улазе у други круг.

Све есеје који су ушли у други круг оцењују два члана жирија који га нису оцењивала у правом кругу. У случају да се оцене два члана жирија разликују за више од 3 поена есеј оцењује још један члан жирија који га није оцењивао у првом кругу. Два есеја са највећом просечном оценом су победнички есеји, а њихови аутори постају чланови делегације на Међународној филозофској олимпијади.

У случају да у другом кругу више од два ученика стекну право да учествују на Међународној филозофској олимпијади њихови есеји се оцењују још једном односно организује се трећи круг. У трећем кругу оцењују се есеји са истим бројем бодова. Есеје оцењује најмање три члана жирија. У случају да се ситуација са већим бројем есеја са истим бројем поена понови чланови жирија одлучују о представнику или представницима гласањем.

Члан 12

Жири објављује прелиминарне резултате одмах по завршеном оцењивању слањем извештаја о раду на имејл адресе вођа делегација школа и/или непосредним обавештавањем чланова делегације на самом такмичењу. Вође делегација имају право да уложе приговор у року од 24 часа или да одустану од приговора пре истека овог рока.

Жири одлучује о приговорима на основу Правилника у року од наредних 24 часа. После овог рока резултати постају званични.

Одлука о званичним резултатима је коначна.

6. САСТАВ И ОБАВЕЗА ЧЛАНОВА ДЕЛЕГАЦИЈЕ СРБИЈЕ НЕ МЕЂУНАРОДНОЈ ФИЛОЗОФСКОЈ ОЛИМПИЈАДИ

Члан 13

Делегација Србије на Међународној филозофској олимпијади се састоји од најмање три, а највише од четири члана.

Два члана су ученици који су победили на СОФији.

Трећи члан је кординатор СОФије и вођа делегације.

Четврти члан је ментор првопласираног ученика уколико је учествовао у оцењивању есеја и спреман је да учествује у оцењивању есеја на Међународној филозофској олимпијади. Уколико ментор првопласираног ученика није учествовао у оцењивању есеја на СОФији или није спреман да учествује у оцењивању есеја на Међународној филозофској олимпијади четврти члан Делегације може бити ментор другопласираног ученика уколико је учествовао у оцењивању есеја и спреман је да учествује у оцењивању есеја на Међународној филозофској олимпијади.

Уколико ментори првопласираног и другопласираног ученика нису учествовали у оцењивању есеја на СОФији или ниједан од њих није спреман да учествује у оцењивању есеја на Међународној филозофској олимпијади четврти члан Делегације може бити наставник са највише искуства у раду жирија СОФије или Међународне филозофске олимпијаде.

Члан 14

Трошкове боравка на Међународној филозофској олимпијади за три члана делегације, два ученика и вођу делегације, обезбеђује организатор Међународне филозофске олимпијаде. Четврти члан партиципира у трошковима боравка осим ако организатор не пропише другачије.

Путне трошкове чланова делегације (превоз, додатне трошкове смештаја које нису предвидели организатори, дневнице) носе школе из којих су чланови делегације и Српско филозофско друштво.

Члан 15

Чланови делегације се обавезују да достојанствено представљају своју земљу на Међународној филозофској олимпијади. Повреде обавеза учесника Међународне филозофске олимпијаде су: коришћење недозвољених средстава током писања есеја, грубо, агресивно, неодговорно и недолично понашање, угрожавање своје безбедности или

безбедности других, уништење или крађа туђе имовине, подстрекавање употребе и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, поседовање оружја или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице, активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности.

Члан 16

У случају кршења обавеза из Члана 14. школи из које долази учесник делегације (ученик или наставни) који је починио прекршај се забрањује учешће на СОФији на период од четири године.

7. ПРИЗНАЊА И НАГРАДЕ

Члан 17

Учесници на СОФији добијају сертификате о учешћу и пласману. Учесници могу добити и књиге као награду у зависности од финансијских могућности организатора.